

[Britta Schall Holberg]

dikale og Socialdemokratiet den cadeau, at de er klar over, at der må et maksimum ind. Man siger to år, og det synes jeg som sagt alene er for meget, men det andet er dog fuldstændig uhørt.

I øvrigt glimrer den mindre erhvervsdrivende i det hele taget i alle disse tre forslag ved sit fravær. De burde da som en selvfølge f.eks. være repræsenteret i De Radikales uddannelsesfond. Det er muligt, at nogle arbejdstagere ville synes, det var godt, om de kunne tage fri i op til 2 år eller ubegrænset for at uddanne sig. Men jeg synes sandelig også, at vi skylder hensynet til vore store og mindre erhverv at tænke på, hvilke daglige økonomiske og praktiske problemer en gennemførelse af disse forslag ville påføre dem ud over de problemer af økonomisk art, det i øvrigt vil påføre vores land.

Jeg synes, organisationerne burde tage denne sag med i overenskomstforhandlingerne, sådan at vi kunne se, om det nu er noget, befolkningen prioriterer højere end noget andet. Venstre mener ikke, det er tilfældet, fordi vi har og stadig kan udvikle et så glimrende alternativ i menneskers frihed, og især fordi arbejdsmarkedets parter ikke har ytre interesse for andet, og det er som sagt intet under, at de ikke har gjort det.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg skal allerede nu oplyse, at jeg ikke på mit partis vegne vil påkalde mig guder, ånder eller guruer. Vi vil helt almindeligt appellere til Folketingets partier og til regeringen – selv om jeg nok må sige, at når man har lyttet til talsmændene herfra, så kunne man få fornemmelsen af, at der var brug for mere end almindelig hjælp for at komme igennem med forslag, som jo i virkeligheden ikke rummer noget nyt.

Jeg ser vanskeligheden, som åbenbart generede fru Britta Schall Holberg mere end Det Radikale Venstre, ved, at disse 5 forslag behandles i en bunke. Men sådan er Folketingets almindelige praksis, kun hvis man er ualmindelig stædig og lidet forhandlingsvillig kan man vist få lov at få sit forslag behandlet uden at få blandet det med andre. Men jeg går ud fra, at alle ordførere, også regeringen, er i stand til at sondre mellem forslagene, for der er jo forskel på forslagene. Det generer ikke mig.

Men det, der er interessant i dag, er, at med Det Radikale Venstres to forslag om ret til orlov og om etablering af en voksenuddannelses-

støtte, hvor begge forslag knytter sig til det vedtagne 10-punkts-programs punkter 6 og 7, skal vi se det interessante og paradoksale, at regeringen og regeringspartierne har stemt for 10-punkts-programmet, men nu bebuder, at de vil stemme imod dets virkeliggørelse, hvori- mod Socialdemokratiet, som stemte imod 10-punkts-programmet, meddeler, at de nu faktisk er mere stemt for at stemme for.

Men lad os nu se, hvordan det går. Jeg er optimist. Jeg siger allerede nu – selv om vi vender tilbage senere og skal svare på en række spørgsmål – at jeg ikke mener, at regeringen og regeringspartierne kan stå distancen. Dertil er argumenterne ikke gode nok.

Jeg medgiver, at vi igennem årene har haft BFU-forslag, som de er blevet kaldt, der er kommet til at ligge som sten på vejen. De har været for urealistiske, de har været umådeholdne i deres krav til samfundet; ikke mindst SF's forslag har tidligere været sådan, men heller ikke Socialdemokratiets går ram forbi. I virkeligheden har der i ganske lang tid været lagt gift for en fornuftig debat om at komme videre ad denne vej, som nu foreslås af flere partier.

Jeg mener til gengæld, at de forslag, som Det Radikale Venstre nu har fremsat, er realistiske og overskuelige; de er, hvis nogen har brug for trøst og beroligelse, til at leve med.

Jeg vil gøre en enkelt kommentar til de internationale erfaringer, som jeg forstod at undervisningsministeren ikke tillagde større betydning. Hvad der måtte være skrevet i landets aviser, har jeg ikke fuld klarhed over, dér har ministeren jo den fordel at få lagt tingene for sig, så han bedre kan følge med.

Udviklingscentret for Folkeoplysning og Voksenundervisning har – vist i øvrigt efter et stærkt ønske fra mange i det folkeoplysende land – fået en ganske kvalificeret oversigt over, hvordan det står til i omverdenen og specielt i en række af de lande, som vi med rimelighed kan sammenligne os med og ofte gør det.

Det er jo ingen hemmelighed, at en række af disse lande – op imod en halv snes stykker i Norden og Europa – straks efter at ILO-konventionen var vedtaget – ikke ratificeret, men vedtaget – gennemførte orlovsordninger og støtteordninger. Det foreligger oplyst, at disse lande igennem årene stadig har forbedret de pågældende ordninger netop med det udgangspunkt, som er indeholdt i i hvert fald Det Radi-